

Sygn. akt II KZ 33/20

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący)

SSN Dariusz Kala

SSN Marek Motuk (sprawozdawca)

w sprawie **J. M.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 19 października 2020 r.

zażalenia skazanego na postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 10 września 2020 r., sygn. akt II KO 11/20,

o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności, w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 21 lutego 2014 r., sygn. akt II AKa (...) zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 23 listopada 2011 r., sygn. akt XVIII K (...)

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 września 2020 r., sygn. akt II KO 11/20, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku J. M. o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 21 lutego 2014 r., sygn. akt II AKa (...), zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 23 listopada 2011 r., sygn. akt XVIII K (...) – wobec uznania, że wniosek ten jest oczywiście bezzasadny.

Zażalenie na wyżej wymienione postanowienie wniósł skazany J. M.. W uzasadnieniu złożonego środka odwoławczego skarżący w istocie powtórzył zaprezentowane we wniosku o wznowienie postępowania argumenty, w tym ogólnikowo podał szereg nieprawidłowości, jakie jego zdaniem zaistniały w toku postępowania karnego. Podsumowując motywy zażalenia, skarżący po raz kolejny wskazał na uprzednio ujęte we wniosku okoliczności, z którymi wiązał ujawnienie nowych faktów, a które jego zdaniem przemawiają za wystąpieniem przesłanki z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. Skarżący powtórzył też, że w postępowaniu o sygn. akt XVIII K (...) dopuszczono się przestępstwa, co w kontekście przepisu art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., również winno skutkować (w jego ocenie) wznowieniem postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie jest zasadne.

W trybie art. 545 § 3 k.p.k., w którym wydane zostało zaskarżone postanowienie, Sąd Najwyższy dokonał oceny wniosku J. M. pod kątem tego, czy podane przez niego okoliczności mogą być w ogóle podstawą wznowienia postępowania, a więc czy mieszczą się w katalogu zawartym w przepisach art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. i art. 540b k.p.k. Przeprowadzona kontrola instancyjna wykazała, że Sąd Najwyższy w pisemnych motywach rozstrzygnięcia zaskarżonego postanowienia prawidłowo przyjął, że skazany w złożonym wniosku nie przedstawił okoliczności, które w świetle wymienionych powyżej przepisów, uzasadniałyby przeprowadzenie postępowania wznowieniowego. Decyzja o skorzystaniu z trybu określonego w art. 545 § 3 k.p.k. – z uwagi na oczywistą bezzasadność wniosku o wznowienie postępowania – była zatem właściwa.

Treść złożonego środka odwoławczego – stanowiąca w przeważającej mierze emanację osobistych odczuć i przekonań autora zażalenia co do rzetelnego i obiektywnego rozpoznania przez Sądy obu instancji jego sprawy karnej, w tym też w aspekcie ogólnie zarysowanych reguł praworządności – nie podważyła zasadności zaskarżonego postanowienia. W złożonym zażaleniu skarżący *de facto* dokonał powielenia argumentów zawartych we wniosku o wznowienie postępowania, do których Sąd Najwyższy odniósł się w sposób należyty, pełny i jasny w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Żalący, ograniczając się do

przedstawienia osobistej oceny realiów przedmiotowej sprawy, nie próbował nawet wykazać, aby Sąd Najwyższy, wydając skarżone orzeczenie, dopuścił się uchybień, które mogłyby mieć wpływ na słuszność decyzji o stwierdzeniu oczywistej bezzasadności wniosku skazanego.

Należy wyjaśnić skarżącemu, że nowe fakty lub dowody (*propter nova*), jako podstawa wznowienia postępowania, to nie jakiekolwiek nowe fakty i dowody, lecz jedynie te, które wskazują na zaistnienie okoliczności wymienionych w art. 540 § 1 pkt 2 lit. a, b i c k.p.k. Podniesiona natomiast w zażaleniu kwestia możliwości skazanego co do realizacji obowiązku naprawienia szkody, którym został on prawomocnie obciążony – nie pozwala nawet spekulować, aby tego rodzaju okoliczność w jakimkolwiek stopniu mogła podważyć przypisaną mu odpowiedzialność karną bądź mogłaby wpłynąć na zmianę jej zakresu, czy też zasadność orzeczonej sankcji karnej lub jej wymiaru. Skazany w tym przedmiocie, choć formalnie powołał przepis art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. jako podstawę prawną wznowienia postępowania – to jednak nie wskazał i nie przedstawił faktów lub dowodów, które spełniałyby scharakteryzowany w tym przepisie wymóg *novum* – i jednocześnie uprawdopodobniałyby, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. Kwestia orzeczonego obowiązku naprawienia szkody nie może być również rozpatrywana w kategorii zaistnienia sprzeczności w treści wyroku, która to sprzeczność uniemożliwiałaby wykonanie tego orzeczenia (art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k.), co też skarżący w sposób lakoniczny sygnalizował w złożonym zażaleniu.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia słusznie też przyjął, że całkowicie bezzasadnym było powołanie przez wnioskodawcę przepisu art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., jako przesłanki wznowienia postępowania w niniejszej sprawie. Przypomnieć wypada, że podstawa *propter falsa* wymaga ustalenia przestępstwa w sposób określony w art. 541 k.p.k. oraz jego związku z postępowaniem, którego dotyczy wniosek. Wobec tego, warunkiem powołania się na tę okoliczność jest istnienie prawomocnego wyroku skazującego za to przestępstwo, chyba że wyrok taki nie może zapaść z przyczyn określonych w art. 17 § 1 pkt 3-11 k.p.k. lub art. 22 k.p.k. (art. 541 § 1 k.p.k.). Postępowanie w przedmiocie wznowienia postępowania nie jest forum właściwym do

przeprowadzania czynności dowodowych w celu ustalenia czy rzeczywiście zaistniało przestępstwo, jeżeli takich przeszkód procesowych nie ma i postępowanie karne (dotyczące tego przestępstwa) może być prowadzone (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2015 r., sygn. akt IV KO 81/14). W tym stanie rzeczy, we wniosku złożonym na podstawie art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. powinien być wskazany prawomocny wyrok skazujący za przestępstwo lub – w przypadku niemożności jego wydania – orzeczenie, które stanowiło przeszkodę do przeprowadzenia takiego postępowania. Dodać przy tym należy, że nie każde orzeczenie, z którego wynika niemożność wydania wyroku skazującego (art. 541 § 2 in fine k.p.k.), może być uznane za orzeczenie dające podstawę do wystąpienia o wznowienie postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. Jest nim takie tylko orzeczenie wydane w postępowaniu karnym, inne niż wyrok skazujący, w którym zawarte są ustalenia stwierdzające popełnienie przez sprawcę przestępstwa w związku z innym postępowaniem karnym zakończonym prawomocnym orzeczeniem, jeśli przy tym istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że popełnienie tego przestępstwa mogło mieć wpływ na treść orzeczenia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2018 r., sygn. akt V KO 83/17). Przedstawienie zatem przez skarżącego kopii postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa (wobec uznania, że czynu nie popełniono) – nie jest zabiegiem wystarczającym do wykazania, że w realiach niniejszej sprawy spełniony został warunek przewidziany w art. 541 § 1 i 2 k.p.k., a tym samym, że w tych konkretnych realiach mogła zaistnieć podstawa wznowienia postępowania z art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k.

Wyjaśnić należy skazanemu, że wznowienie postępowania nie jest instytucją przewidzianą do ponownego badania trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę odpowiedzialności karnej wnioskodawcy, a samo przekonanie autora wniosku o niesłuszności skazania nie jest wystarczającą przesłanką do wzruszenia prawomocnego wyroku w trybie wznowienia postępowania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2020 r., sygn. akt II KO 21/20).

Konkludując, skoro żadna ze wskazanych przez J. M. okoliczności nie mieści się w katalogu przesłanek wznowieniowych, to za prawidłową uznać należy decyzję Sądu Najwyższego o uznaniu wniosku o wznowienie postępowania za

oczywiście bezzasadny i odmowie jego przyjęcia bez wzywania do usunięcia braków formalnych tego pisma (art. 545 § 3 k.p.k.). Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie odnotował też okoliczności, które można by oceniać w aspekcie uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k., podlegających uwzględnieniu z urzędu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł o utrzymaniu w mocy zaskarżonego postanowienia.